

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus I. Quomodo Angeli invicem loquantur, séque illuminent?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

nem Spiritus ad ignem, & impeditionem operationum connaturalium, qualem non patiuntur parvuli in limbo detenti.

¶ 6. Obijcies tertio. Pœna alligationis est æqualis in omnibus damnatis, nec tamen æqualis est pœna sensus: ergo pœna sensus non consistit in alligatione.

Respondeo negando antecedens: quia quanto quisque Spiritus est nobilior, tanto molestius fert, se ab ignobili corpore detineri & subjugari.

¶ 7. Obijcies quarto. Dæmones existentes in aëre patiuntur pœnam sensus, nec tamen sunt alligati ad ignem infernalem: ergo pœna sensus in alligatione facta ab igne infernali non rectè salvaritur.

Respondeo, dæmonem in aëre existentem vel ab ipso igne quamvis distante, divinâ tamen vir-

tute elevato torqueri, vel ipsum aërem, aut aliud corpus elevari ad eandem pœnam æquivalenter inferendam: quæ ipsa etiam animabus damnatis in flammis purgatorii patientibus proportionaliter sunt applicanda.

Colliges ex dictis; quamvis hæc verosimilitudine de alterius mundi panis è D. Thomæ doctrina dicantur, illarum tamen modum esse ut obcurritur, sic incertissimum, nihilque in hac re certum posse statui, quàm quod D. Augustinus expressit l. 21. d. civit. c. 10. *miris, veris tamen modis etiam Spiritus incorporeos pœna corporalis ignis affigit, cum Spiritus hominum etiam ipsi incorporei & non poterunt includi corporalibus membris, & tunc poterunt corporum suorum vinculis infelicitate alligari.*

DISPUTATIO XXXVI.

DE

Ordinatione & officiis Angelorum.

Nunc Angelos ad se invicem & ad hominem comparatos cum S. D. à q. 106. consideramus, & primum, quomodo sibi loquantur, seque illuminent, tum quibus ordinibus, ac officiis distinguantur, hominésque gubernent, disquirimus.

ARTICULUS I.

Quomodo Angeli invicem loquantur, seque illuminent?

SUMMARIUM.

1. *Requista ad locutionem.*
2. *Locutio fit per directionem sui conceptus.*
3. *Illuminationem Angelorum probat auctoritas.*
4. *Et ratio S. Doctoris.*
5. *Quomodo fiat illuminatio?*
6. *De quibus objectis fiat?*
7. *Conditiones & definitio illuminationis.*

§. I.

Exponitur locutio Angelorum.

¶ **L**oqui est suum conceptum ad alterum ordinando & dirigendo eidem manifestare. Unde primò ad locutionem requiritur actus voluntatis, quo quis vult & consentit actum suum alteri innotescere: ideo qui absque tali ordinatione ad alterum, casu aliquo v. g. in somno, aut ebrietate verba proferret, non verè diceretur loqui. Secundò, ut conceptus ad audientem directus fiat ipsi manifestus, si antea erat ignotus: in quem finem nostra locutio indiget quibusdam signis, & vocibus vel formalibus, vel virtualibus. Siquidem, ut S. D. hęc, nostra cognitio duplici impedimento alteri occultatur, nempe voluntate intelligentis, & grossitie corporeæ molis; quæ causa est, quòd ad locutionem non sufficiat sola voluntatis directio, nisi insuper accedat externa significatio.

Dixi tamen. Si conceptus antea fuit ignotus; in ea quippe locutione, quæ DEO omnia cor-

dium secreta inspicienti loquimur, nulli est obus manifestacione. Hoc posito queritur, quòd ratione unus Angelus loquatur alteri? nam Angelus colloqui clara est S. Script. Auctoritas 1. Cor. 13. 1. 6. Apoc. 6. nec tamen exterioribus signis innotescere, ex conditione naturæ incorporeæ certum est.

CONCLUSIO. *Angelorum locutio in hoc consistit, quòd Angelus loquens per actum voluntatis consentit, ut suus conceptus alteri innotescat.*

Ratio S. D. est: loqui (ut dictum) est suum conceptum alteri manifestare; sed hoc fit, quòd primum Angelus consentit, ut suus conceptus innotescat alteri: ergo, Minor probatur. Tunc manifestatur conceptus alteri, quando ad illum dirigatur, & tollitur impedimentum obstant manifestacioni; sed utrumque fit per voluntatis consentum, ut suus conceptus huic determinatæ personæ fiat manifestus: ergo, Minor quoad primum membrum patet, nil enim aliud est dirigere suum conceptum, quàm velle, ut potius huic, quàm alteri innotescat. Quoad 2. membrum probatur. Unicum impedimentum manifestacionis est voluntas Angeli, sub suo jure & potestate conceptum retinens (nam Angelum habere congenitas species, quibus in actu primo representantur operationes aliorum Angelorum, suppono ex dictis) sed hoc impedimentum removetur hoc ipso actu, quo Angelus suo jure cedit, & vult, ut suus conceptus non minus alteri, quàm sibi sit cognitus: ergo.

§. II. *Explic.*

§. II.

Explicatur illuminatio Angelorum.

Illuminatio species quaedam locutionis est, quam dari ab Angelis superioribus versus inferiores, doctrina est Doctoris Angelici hic q. 107. a. 1. accepta ex D. Dionysio l. d. Cael. Hier. c. 3. & 7. cum quo sentiunt SS. PP. in communi, praesertim Hieron. & Ambros. affirmantes, illas voces II. 63. *Quis est iste, qui venit de Edom?* & Psal. 33. *Quis est iste Rex gloria?* esse Angelorum inferiorum à superioribus Angelis de gloria Christi attendentis instrui & illuminari desiderantium.

Congruentia rationem primò ex parte DEI dat S. D. quòd DEUS juxta ordinarium modum gubernandi non facit per se solum, quòd potest mediantibus causis secundis: sed ita DEUS illuminat Angelos inferiores, ut tamen haud dubiè id possit mediantibus Angelis superioribus: ergo.

Secundò ex parte Angeli, tum quia conveniens est recto rerum ordini, ut inferiora perficiantur à superioribus, tum quia bonum est communicativum sui, ideòque Angeli perfectiores acceptas à DEO illustrationes communicant Angelis inferioribus.

Fit autem illuminatio per hoc, quòd Angelus superior suam cognitionem universaliorē, quam habet de veritate revelata per inadæquatum usum suae speciei, dividat in plures conceptus inadæquatos, & proportionatos ad particularitatem specierum inferioris Angeli; adeòque divisim ad inferiorē Angelum suam cognitionem dirigat, ut cum S. D. Thomistae communitur.

Ratio est, quòd illuminatio sit quaedam materialis locutio, quā cognitio unā cum ob-

jecto cognito dirigitur ad intellectum alterius: Sed non potest dirigi ad intellectum Angeli inferioris sub ea perfectione, sub qua est propria Angelo superiori, cum Angelus inferior habeat species minus universales in representando, ideòque improporionatas ad illum modum cognoscendi: ergo tantum sub minori universalitate, & majori particularitate, dividendo unum conceptum in plures magis particulares; aliàs intellectus Angeli inferioris nihil disceret, nec perficeretur à superiori.

Sed neque de omnibus his rebus fit illuminatio, de quibus est locutio. Cum enim illuminatio sit locutio per modum doctrinae & magisterii (qua de causa D. Greg. Naz. or. 2. de Theol. & S. Joan. Damasc. l. 2. de fide. Angelos Hierarchia superioris appellant *Doctores inferiorum*) & per illam juxta D. Dionys. *intellectus purgetur a nescientia*, de his solummodò veritatibus datur illuminatio, quae specialiter à DEO revelante dependent, ut mysteria gratiae & futura contingentia; mutationes imperiorum, &c. aliae enim veritates naturales à scientia Angelica perfectissimè penetrantur.

Ex quo habes, tria esse, quae illuminatio ad locutionem superaddit. Primum est ordo & habitudo ad primam veritatem revelantem. Alterum, modus cognoscendi perfectior in illuminante. Tertium, confortatio intellectus inferioris, non effectiva, quasi per productionem novi luminis; sed objectiva, per explicatiorē propositionem veritatis ad captum Angeli inferioris.

Rectè proinde describes illuminationem, quòd sit locutio Angeli superioris cum inferiori, quā illi manifestat veritatem tanquam à DEO acceptam & proportionatam ad captum inferioris.

ARTICULUS II.

Quae & quot sint Hierarchia & ordines Angelorum?

SUMMARIUM.

1. Quid sit Hierarchia.
2. An una sit hominum & Angelorum?
3. Angelica Hierarchia triplex ex triplici modo illuminandi.
4. Et Divinam gubernationem recipiendi.
5. Nomina & significata Ordinum supremae primae Hierarchiae.
6. Nomina & officia ordinum secundae Hierarchiae.
7. Nomina & officia ordinum tertiae Hierarchiae.

§. I.

Exponuntur Hierarchiae.

1. Hierarchia significat sacrum principatum, h. e. quandam multitudinem & collectionem, sub uno principe ordinatam ad sacram operationem. Qua de causa primò non est Hierarchia inter Personas Divinas: quia licet inter illas detur ordo, non tamen datur principatus.

Neque secundò Hierarchia reperitur inter bruta, vel demones, quia sunt incapaces sacrae operationis.

Porro Hierarchia potest considerari dupliciter; vel secundum habitudinem ad principem, & caput, à quo regitur, vel secundum modum, quo à principe gubernatur. Si primò modo Hierarchiam accipias, certum est, quòd unica sit Hierarchia hominum simul & Angelorum, cum omnium sit unus Princeps, DEUS optimus maximus, à quo gubernantur, atque in finem supernaturalem diriguntur. Si verò secundò modo accipias, tunc hominum Christianorum communitas distinctam constituit Hierarchiam à communitate Angelorum; quippe quae sub sensibilibus signis, Sacramentis videlicet & sacrificiis, gubernatur.

Angelica verò Republica in triplicem Hierarchiam dividitur juxta communem Theologorum doctrinam, acceptam ex D. Dionys. de

P p a

Cael.